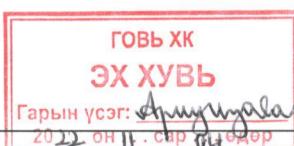

Баримт бичгийн өөрчлөлтийн бүртгэл

Хувилбарын дугаар	Хүчин төгөлдөр болсон огноо	Өөрчлөлт оруулж, боловсруулсан албан тушаалтан	Өөрчлөлтийн утга (баримт бичигт ямар өөрчлөлт орсныг товч тайлбарлана)
01	2022.11.03	ТУЗ-ийн нарийн бичгийн дарга М.Сэлэнгэ	Баримт бичгийн анхны хувилбар

Баримт бичгийн төлөв

Эх хувь	Албан хэрэгцээний хувь	Хүчингүй хувь
		

ИШ ТАТСАН БАРИМТ БИЧГҮҮД

№	Баримт бичгийн нэр	Бүртгэлийн дугаар
1	“Компанийн засаглалын кодекс”	Санхүүгийн зохицуулах хорооны 2022.03.23-ны №145 тогтоол
2	“Компанийн тухай хууль”	УИХ-ын 2011.10.06-ны хурлаар батлагдсан, сүүлд 2022.06.17-нд нэмэлт өөрчлөлт орсон
3	“Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хууль”	УИХ-ын 2013.05.24-ний хурлаар батлагдсан, сүүлд 2022.06.17-нд нэмэлт өөрчлөлт орсон.
4	“Говь ХК-ийн дүрэм”	Говь ХК-ийн Хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын 2020.04.24-ний №02 тогтоол
5	Говь ХК-ийн “Тогтвортой хөгжлийн үүрэг амлалт”	Говь ХК-ийн ТУЗ-ийн 2022.04.19-ний №11 тогтоол
6	Говь ХК-ийн “Тогтвортой хөгжлийн бодлого”	Б-TXX-01-01
7	Говь ХК-ийн “Комплаенсын бодлого”	Б-TXX-07-01

АГУУЛГА

1. НИЙТЛЭГ ҮНДЭСЛЭЛ	5
1.1 Зорилго	5
1.2 Хамрах хүрээ	5
1.3 Нэр томьёоны тайлбар	5
2. БОДЛОГО	6
2.1 Засаглалын бодлого	6
2.2 Засаглалын зорилго, зорилт	6
2.3 Засаглалын зарчим	10
3. МАНЛАЙЛАЛ БА ҮҮРЭГ ХАРИУЦЛАГА	11
3.1 Засаглалын бодлогын үүрэг, хариуцлага	11

1. НИЙТЛЭГ ҮНДЭСЛЭЛ

1.1 Зорилго

1.1.1 Энэхүү Засаглалын бодлого (цаашид “Бодлого” гэх)-ын зорилго нь Говь ХК (цаашид “Компани” гэх)-ийн үйл ажиллагаандаа баримтлах засаглалын бодлого, зорилго зорилт болон зарчмыг тодорхойлох, компанийн засаглалын тогтолцоог бүрдүүлэгч оролцогч талуудын харилцааг цогцоор нь ханганд, засаглалыг хэрэгжүүлэхэд оролцох оролцоог тодорхойлоход оршино.

1.2 Хамрах хүрээ

1.2.1 Энэхүү бодлого нь олон нийтэд нээлттэй байх бөгөөд компанийн хувьцаа эзэмшигчид, Төлөөлөн удирдах зөвлөл (цаашид “ТУЗ” гэх), Гүйцэтгэх удирдлага, нийт ажилтнууд болон бусад оролцогч талуудад хамаарна.

1.2.2 Энэхүү бодлогыг Монгол улсын Компанийн тухай хууль, Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хууль, Санхүүгийн зохицуулах хорооноос баталсан Компанийн засаглалын кодекс болон олон улсын засаглалын сайн туршлагуудын хүрээнд боловсруулж, компанийн хэмжээнд үйл ажиллагаандаа мөрдлөг болгон, аливаа шийдвэр гаргалт болон засаглалын зорилтуудыг хэрэгжүүлэхдээ уг бодлогын зарчмыг баримтална.

1.3 Нэр томьёоны тайлбар

1.3.1 Уг бодлогын хүрээнд дараах нэр томьёог ашиглана.

1.3.1.1 **Компанийн засаглал:** Компанийн үйл ажиллагааг чиглүүлэх, хянах тогтолцоо бөгөөд байгууллагын зорилго, зорилтыг тодорхойлох, гүйцэтгэлийн хяналтын арга замыг тогтоох, хэрэгжүүлэх бүтэц, зохион байгуулалтын тогтолцоо юм. Мөн энэ ойлголтод хувьцаа эзэмшигч, ТУЗ, Гүйцэтгэх удирдлага болон бусад оролцогч талуудын хоорондох цогц харилцаа;

1.3.1.2 **Засаглалын зарчим:** Компанийн засаглалын зорилтыг хэрэгжүүлэх, бодлого дүрэм журмыг боловсруулах, түүний хэрэгжилтийг хангах, үйл ажиллагааны шатлал бүрд аливаа шийдвэрийг гаргахдаа баримтлах үндсэн үзэл баримтлал;

1.3.1.3 **Оролцогч талууд:** Компанийн хувьцаа эзэмшигч, хөрөнгө оруулагч, ажилтан, харилцагч, ханганд нийлүүлэгч, бэлтгэн нийлүүлэгч, хэрэглэгч

үйлчлүүлэгч, санхүүжүүлэгч, малчид, олон нийт, төрийн байгууллага гэх мэт компанийд сонирхол илэрхийлэгч бүх талууд;

- 1.3.1.4 **Компанийн засаглалын кодекс:** Компанид засаглалын зөв бөгөөд үр дүнтэй тогтолцоог бүрдүүлэх, бүхий л оролцогч талуудын эрх ашгийг хамгаалах, олон улсад хүлээн зөвшөөрөгдсөн сайн туршлагыг нэвтрүүлэх, урт хугацаанд тогтвортой үнэ цэнийг бүтээхэд дэмжлэг үзүүлэх засаглалын зарчмууд;

2. БОДЛОГО

2.1 Засаглалын бодлого

- 2.1.1 Компанийн урт хугацааны хөрөнгө оруулалт, санхүүгийн тогтвортой байдал, бизнесийн тасралтгүй байдлыг хангахад шаардлагатай итгэлцэл, ил тод байдал, хариуцлагын орчныг бүрдүүлж, бүхий л оролцогч талын эрх ашгийн тэнцвэртэй байдлыг хангасан шударга, ёс зүйтэй засаглалын тогтолцоог бүрдүүлнэ.

2.2 Засаглалын зорилго, зорилт

2.2.1 Оролцогч талуудын эрх ашгийг хангах

- 2.2.1.1 Оролцогч талуудтай харилцах, хамтран ажиллах талаар бодлогын баримт бичгийг боловсруулж, оролцогч талуудын ашиг сонирхол, хэрэгцээ шаардлагыг зөв тодорхойлж, зохистойгоор тэнцвэржүүлэн ажиллана.
- 2.2.1.2 Хувьцаа эзэмшигчдийн хууль ёсны эрхээ хэрэгжүүлэх нөхцөлийг бүрдүүлэн, тэдний эрхийг хамгаалж, эрхээ эдлэхэд нь туслалцаа үзүүлэхээс гадна бүх хувьцаа эзэмшигчдэд ижил тэгш хандана.
- 2.2.1.3 Хувьцаа эзэмшигч нартай харилцах хөтөлбөрийг боловсруулж хувьцаа эзэмшигч болон оролцогч талуудад мэдээлэл хүргэх цахим хуудсыг ажиллуулан, тогтмол мэдээллийг шинэчлэн ажиллана.
- 2.2.1.4 Оролцогч талуудаас өргөдөл, санал хүсэлтийг нь хүлээн авах, шийдвэрлэх зохистой тогтолцоог бүрдүүлнэ.

2.2.2 ТУЗ-ийн зохистой бүтэц зохион байгуулалтыг бүрдүүлэх

- 2.2.2.1 ТУЗ-ийн гишүүдийн бүрэлдэхүүнийг олон талт ур чадвар, мэдлэг, туршлага, ёс зүйтэй манлайлал, хараат бус байдал зэргийг зохистойгоор хангасан, алсын хараатай, бүтээлч, үр дүнтэй бүтэцтэй байхаар бүрдүүлнэ.

- 2.2.2.2 Хувьцаа эзэмшигчдийн эрх ашгийг хангах, засаглалыг бэхжүүлэх зорилгоор ТУЗ-ийн дарга болон гишүүдийн олонх нь хараат бус гишүүн байхыг зорино.
- 2.2.2.3 ТУЗ-ийн дэргэдэх Нэр дэвшиүүлэх хорооноос гишүүдийг сонгон шалгаруулах, томилох асуудлыг тусгасан нэр дэвшиүүлэх журам, ТУЗ-ийн гишүүнд нэр дэвшигчид тавигдах шалгуур үзүүлэлт, ТУЗ-ийн гишүүдийн санамж бичиг, залгамж халааны бодлогыг тодорхойлно.
- 2.2.2.4 ТУЗ-ийн зүгээс компанийн үйл ажиллагааг стратеги удирдлагаар хангаж, гүйцэтгэх удирдлагын үйл ажиллагаанд байнгын зохистой хяналтыг тавьж, хараат бус, бие даасан шийдвэрийг гаргана.
- 2.2.2.5 ТУЗ нь компани болон хувьцаа эзэмшигчдийн өмнө хариуцлага хүлээж, тэдгээрийн эрх ашгийг хамгаална.
- 2.2.2.6 ТУЗ нь үйл ажиллагаагаа тодорхой чиг үүрэг хариуцсан Эрсдэл, аудитын хороо, Нэр дэвшиүүлэх хороо, Цалин урамшууллын хороодоор дамжуулан хэрэгжүүлж, эцсийн хариуцлагыг хүлээнэ.

2.2.3 Тайлagnal, мэдээллийн ил тод байдлыг хангах

- 2.2.3.1 Компанийн үйл ажиллагааг үр дүнтэй явуулах суурь болсон компанийн дотоод мэдээ мэдээллийн урсгалыг сайжруулж, аливаа мэдээллийг цаг хугацаанд нь үнэн зөв, оновчтой байдлаар ажилтнуудад хүргэх боломжийг бүрдүүлнэ.
- 2.2.3.2 Компанийн санхүүгийн байдал, үйл ажиллагаа, өмчлөл, засаглалтай холбоотой болон хууль, дүрэм журамд заасан бусад мэдээллүүдийг цаг хугацаанд нь үнэн зөв, агуулгын хувьд хоёрдмол утгагүй, бүрэн гүйцэд байдлаар хувьцаа эзэмшигчид болон олон нийт, холбогдох эрх бүхий байгууллагад мэдээлнэ.
- 2.2.3.3 Мэдээллийн ил тод байдлын хэрэгжилтийг хангахдаа санхүүгийн болон санхүүгийн бус мэдээлэл, тайлagnalын тэнцвэртэй байдлыг хангана.
- 2.2.3.4 Олон нийтэд хүргэх мэдээллийн агуулга, мэдээлэл түгээх сувгийг тасралтгүй сайжруулна.

2.2.4 Шударга, ёс зүйтэй үйл ажиллагааг явуулах

- 2.2.4.1 Үйл ажиллагаандаа Монгол улсын болон олон улсын хууль, дүрэм журмуудыг дагаж мөрдөн, ёс зүйтэй бизнесийн орчныг бүрдүүлнэ.

- 2.2.4.2 Компанийн нийт ажилтнуудын баримтлах ёс зүйн тулгуур зарчмуудыг тодорхойлон, баталж, өдөр тутмын үйл ажиллагаанд нь хэвшүүлнэ.
- 2.2.4.3 Ёс зүйн зэрчлийг мэдээлэх, хүлээн авах, шийдвэрлэх, хариуцлага хүлээлгэх зохистой бөгөөд шударга тогтолцоог бүрдүүлж, шүгэл үлээх системийг хэрэгжүүлнэ.
- 2.2.4.4 Компанийн эрх ашгийг хувийн ашиг сонирхлоос ямагт дээгүүр тавьж компани болон хувьцаа эзэмшигчдийн нийтлэг ашиг сонирхол зөрчигдөхөөс сэргийлж, сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл хийх журмыг боловсруулан хэрэгжилтийг ханган, үр дүнгээ хувьцаа эзэмшигчдийн хуралд тогтмол танилцуулна.

2.2.5 Хяналтын тогтолцоог бүрдүүлэх

- 2.2.5.1 ТУЗ-ийн дэргэдэх Эрсдэл, аудитын хороо нь компанийн хэмжээнд эрсдэлийн удирдлага, аудит, хяналтын зохистой тогтолцоог бүрдүүлэх, түүний үр дүнтэй байдал болон хэрэгжилтэд хяналт тавина.
- 2.2.5.2 Компани нь дотоод хяналтын тогтолцоог бүрдүүлэхдээ “Хамгаалалтын 3 шугам” загварын дагуу зохион байгуулалтыг хийнэ.
- 2.2.5.3 ТУЗ-ийн дэргэдэх Эрсдэл, аудитын хорооны харьялалд Дотоод аудитын хэлтэс компанийн хэмжээнд хараат бус, бие даасан байдлаар 3-р шугамын хяналтыг хэрэгжүүлнэ.
- 2.2.5.4 Гүйцэтгэх удирдлага нь компанийн хэмжээнд эрсдэлийн удирдлага, комплаенс, санхүү, үйл ажиллагааны дотоод хяналтын зохистой бүтцийг бүрдүүлж, 1,2-р шугамын хяналтыг хэрэгжүүлэн, эрсдэлийг тогтмол удирдан ажиллана.

2.2.6 Компанийн соёлыг төлөвшүүлэх

- 2.2.6.1 Компанийн алсын хараа, эрхэм зорилго, үнэт зүйлс болон уриа үгийг оновчтой тодорхойлж, түүнийг нийт ажилтнуудад таниулан, өдөр тутмын үйл ажиллагаандаа нэвтрүүлэн хэрэгжүүлэх замаар байгууллагын соёлыг бэхжүүлнэ.
- 2.2.6.2 Ажилтнуудын санал санаачилга, бүтээлч сэтгэлгээг дэмжих, хамтран ажиллах соёлыг төлөвшүүлж, бүх нийтийн оролцоог хангана.

2.2.6.3 ТУЗ болон гүйцэтгэх удирдлага нь бүхий л оролцогч талуудын эрх ашгийг хүндэтгэн, тэдэнтэй хамтран ажиллах байгууллагын соёлыг төлөвшүүлнэ.

2.2.7 Цалин урамшууллын зохистой системийг бүрдүүлэх

2.2.7.1 ТУЗ-ийн дэргэдэх Цалин урамшууллын хороо нь компанийн хэмжээнд цалин урамшууллын зохистой тогтолцоог бүрдүүлэх, түүний үр дүнтэй байдал болон хэрэгжилтэд хяналт тавина.

2.2.7.2 Цалин урамшууллын хэмжээг тогтоох үндэслэл болсон ажил үүргийн бүрдэл хэсгүүд, ажлын гүйцэтгэлийг үнэлэх шалгуур үзүүлэлтийг компанийн үйл ажиллагааны онцлогтой уялдуулан оновчтой тодорхойлно.

2.2.7.3 Компанийн хэмжээнд ажилтнуудыг өсч дэвжих боломжоор хангасан шударга, үр дүнтэй цалин урамшууллын тогтолцоог бүрдүүлэх бөгөөд цалин урамшууллын зах зээлийн судалгаа болон эдийн засгийн нөхцөл байдлын судалгааг тогтмол хийн цалин урамшууллын хэмжээг зах зээлд өрсөлдөхүйц хэмжээнд тогтооно.

2.2.7.4 Эрх бүхий албан тушаалтнуудын цалин урамшууллыг тогтооходоо гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт, бүрэлдэхүүн нь компанийн алсын хараа, онцлогт тохирсон, шударга, ил тод байх үндсэн зарчмыг баримтална.

2.2.7.5 ТУЗ-ийн гишүүдийн цалин урамшууллын хэмжээ, олгох хэлбэр, давтамжийг хувьцаа эзэмшигчдийн хурлаар нээлттэй хэлэлцэж батална.

2.2.8 Тогтвортой хөгжлийн үйл ажиллагааг хөгжүүлэх

2.2.8.1 ТУЗ болон Гүйцэтгэх удирдлагын зүгээс тогтвортой хөгжлийн үүрэг амлалт, бодлого, зохицуулалтын дүрэм журмыг боловсруулан, компанийн хэмжээнд тогтвортой хөгжлийн удирдлагын тогтолцоог бүрдүүлэхэд манлайлж оролцено.

2.2.8.2 Байгаль орчин, нийгэм, засаглалын хүрээнд олон улсын сайн туршлагыг судлан хэрэгжүүлж, үйлдвэрлэл болон үйл ажиллагааны шат дамжлага бүрдээ тогтвортой хөгжлийн үзэл баримтлалыг тусган ажиллана.

2.2.8.3 Компанийн үйл ажиллагааны бүтээмжийг тогтмол сайжруулах зорилгоор шинэ мэдлэг мэдээлэл, ногоон технологи болон судалгаа хөгжүүлэлтийг дэмжин ажиллана.

2.2.8.4 Нэгдсэн удирдлагын тогтолцооны хэрэгжилтийг дэмжсэн менежментийн аргачлалуудыг хэрэгжүүлнэ.

2.2.8.5 Байгаль орчин, нийгэм, засаглалын үйл ажиллагаагаа жил бүр үнэлэн тайлан бэлтгэж, олон нийтэд мэдээлэхээс гадна тайлангийн үр дүнд үндэслэн тогтвортой хөгжлийн үйл ажиллагаагаа тасралтгүй сайжруулна.

2.2.9 Компанийн засаглалыг тасралтгүй сайжруулах

2.2.9.1 “Компанийн засаглалын кодексийг хэрэгжүүлэх хөтөлбөр”-ийг тодорхойлон баталж, хэрэгжүүлэн ажиллана.

2.2.9.2 Компанийн засаглалын кодексийн хэрэгжилтийг Монголын хөрөнгийн биржээс баталсан үнэлгээний аргачлалын дагуу жил бүр үнэлэн, тайлан бэлтгэж олон нийтэд мэдээлэхээс гадна тайлангийн үр дүнд үндэслэн засаглалын тогтолцоо, үйл ажиллагаагаа тасралтгүй сайжруулна.

2.3 Засаглалын зарчим

2.3.1 **Ил тод байдлыг хангах:** Үйл ажиллагааны болон мэдээллийн ил тод байдлыг эрхэмлэн, гадаад болон дотоод сонирхогч талуудыг үнэн зөв мэдээллээр цаг хугацаанд нь ханган ажиллана.

2.3.2 **Бүх оролцогч талын эрх ашгийн тэнцвэртэй байдлыг хангах:** Үйл ажиллагаа явуулах, аливаа шийдвэрийг гаргахдаа бүхий л оролцогч талуудын эрх ашгийг хүндэтгэн үзэж, тэнцвэртэй байдлыг хангана.

2.3.3 **Хууль, дүрэм журмыг мөрдөх:** Үйл ажиллагааны шат бүртээ хууль, дүрэм журмыг мөрдөн, хэрэгжилтийг ханган ажиллана.

2.3.4 **Шударга, ёс зүйтэй байх:** Компанийн эрх ашгийг хувийн эрх ашгаас ямагт дээгүүр тавьж, ёс зүйн зарчмыг баримтлан ажиллана.

2.3.5 **Хяналт, хариуцлагын тогтолцоог бурдуулэх:** Компанийн хэмжээнд хяналт болон хариуцлагын зохистой тогтолцоог бурдуулэн, эрсдэлийг урьдчилан тодорхойлж, удирдах арга хэмжээг авч ажиллана.

2.3.6 **Байгууллагын соёлыг төлөвшүүлэх:** Компанийн алсын хараа, эрхэн зорилго, үнэт зүйлс дээр тулгуурласан шийдвэр гаргалт, харилцааны зарчмыг баримтлан, бүх нийтийн идэвх, оролцоог хангасан соёлыг төлөвшүүлнэ.

- 2.3.7 **Тогтвортой хөгжлийн узэл баримтлалыг хэрэгжүүлэх:** Аливаа шийдвэр гаргалт болон бизнесийн үйл ажиллагааны процесс бүртээ тогтвортой хөгжлийн үүрэг амлалт, бодлого, зорилго зорилтыг шингээнэ.
- 2.3.8 **Тасралтгүй сайжруулах:** Засаглалын тогтолцоо, үйл ажиллагаа, бодлогын баримт бичиг болон зарчмуудаа олон улсын жишиг, хэм хэмжээнд нийцүүлэн тасралтгүй сайжруулан ажиллана.

3. МАНЛАЙЛАЛ БА ҮҮРЭГ ХАРИУЦЛАГА

3.1 Засаглалын бодлогын үүрэг, хариуцлага

Хүснэгт 1 Засаглалын бодлогын үүрэг, хариуцлагын матриц

Процесс	Оролцогч талууд	ТУЗ	Менежмент баг	ТУЗ-ийн ажлын алба
<i>/Г-гүйцэтгэх, Х-хариуцах, З-зөвлөлдөн хамтран ажиллах, М-мэдээлэл авах/</i>				
Засаглалын бодлогыг боловсруулах, батлах	M	X, Г	З, М	Г
Засаглалын бодлогыг оролцогч талуудад түгээх, мэдээллээр хангах	M	З, М	М	Х, Г
Засаглалын бодлогыг үйл ажиллагаандaa хэрэгжүүлэх	M	X, Г	Г	Г
Засаглалын бодлогыг хэрэгжүүлэхэд арга зүйгээр хангах	M	З, Г	М	Х, Г
Засаглалын бодлогын хэрэгжилтэд хяналт тавих, сайжруулах	M	X, Г	М	Г
Шаардлагатай тохиолдолд шинэчлэх	M	X, Г	З, М	Г

- 3.1.1 ТУЗ нь Засаглалын бодлогыг баталж, тус бодлогын дагуу компанийн стратегийн болон үйл ажиллагааны төлөвлөгөөнд засаглалын зорилго, зорилтуудыг тусгах, бизнесийн үйл явцад нэгтгэх, төлөвлөсөн үр дүнд хүрэх нөхцөлөөр хангана.
- 3.1.2 ТУЗ нь Засаглалын бодлогын хэрэгжилтэд хяналт тавьж, засаглалын зорилго, зорилтын хэрэгжилтийг үнэлэн, тасралтгүй сайжруулах бөгөөд шаардлагатай тохиолдолд шинэчлэн батална.

- 3.1.3 Менежмент багийн удирдлагууд нь Засаглалын бодлого, зорилтыг хэрэгжүүлж, байнгын сайжруулалтыг дэмжин, үр нөлөөтэй байдлыг ханган, засаглалын зарчмуудыг баримтлан ажиллана.
- 3.1.4 ТУЗ-ийн ажлын алба нь Засаглалын бодлого, зорилтыг боловсруулан батлуулах, хэрэгжилтийг хангахад манлайлан оролцох, ТУЗ болон Менежмент багийг арга зүйгээр хангах, хэрэгжилтэд хяналт тавих, тасралтгүй сайжруулах үүргийг хүлээх бөгөөд оролцогч талуудыг мэдээллээр ханган ажиллана.

ТӨГСӨВ.